

Pět dětí a skřítek

EDITH NESBITOVÁ
MAGDALENA BOŘKOVCOVÁ

ALBATROS

Pět dětí a skřítek

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.albatros.cz
www.albatrosmedia.cz

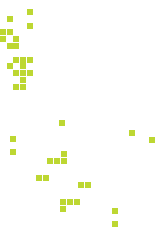
Edith Nesbitová
Pět dětí a skřítek – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

*Na knížky v téhle knihovně prach neseďá.
Jdou z ruky do ruky, jsou napínavé a živé.
Jsou totiž jako stvořené pro děti 21. století.*

Pět dětí a skřítek

Pět dětí a skřítek

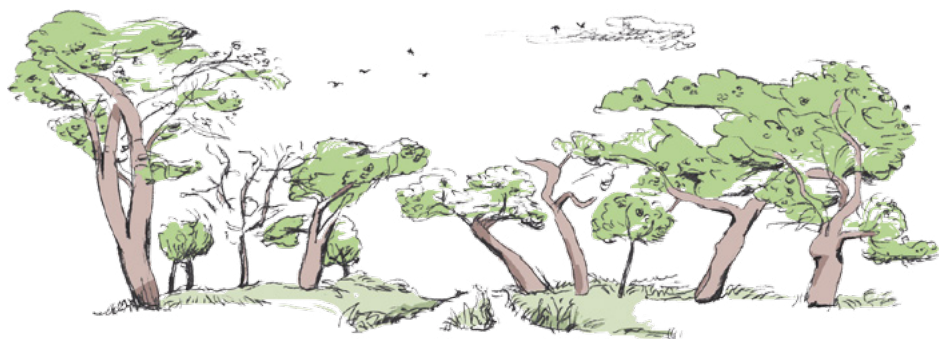
EDITH NESBITOVÁ

ILUSTROVALA MAGDALENA BOŘKOVCOVÁ

PŘELOŽILA ZUZANA ČEPLOVÁ

ALBATROS

KAPITOLA 1

Krásní jako den

Dům stál tři míle od železniční stanice, ale už po pěti minutách kodrcání zaprášenou drožkou začaly děti vystrkovat hlavy z okna a ptát se: „Už tam budem?“ A pokaždé když minuly nějaký dům, což nebylo moc často, se všechny dotazovaly: „Není to tady?“ Ale nikdy to *tady* nebylo, až konečně dojely na samý vršek kopce, hned za křídovým lomem u pískovny. Tam stál bílý dům se zelenou zahradou a vzadu se sadem, a matka řekla: „Tak jsme tady!“

„Jé, on je celý bílý,“ podivil se Robert.

„A koukni na ty růže,“ poznamenala Antea.

„A ty švestky,“ řekla Jana.

„Docela se mi líbí,“ připustil Cyril.

„Pudu pá,“ usoudilo Mrně, a vtom drožka naposledy zavrzala a s poskočením zastavila.

Jak se všichni hnali ven, aby ani minutu nemeškali, dost se pokopali a pošlapali si vzájemně nohy, ale nikomu to nevadilo. Maminka kupodivu tolik nespěchala, a tak nesekočila, ale slezla pomalu po schůdkách a hned se začala starat, aby se zavazadla donesla dovnitř, a taky zaplatilo kočímu. Vůbec se nepřidala k tomu prvnímu radostnému pobíhání trnitou, ostružinovou a kopřivovou divočinou za rozbitou brankou v zahradě s vyschlou fontánou po straně domu. Ale projednou měly pravdu děti. Ten dům nebyl moc hezký, byl docela obyčejný a matce se zdál nepohodlný, vůbec se jí nelíbilo,

že tam nejsou žádné police a skříní prý je taky málo. Otec ji už předem varoval, že okapy na střeše a kryty parapetu jsou jako stavitelův zlý sen. Jenže pro děti bylo rozhodující, že dům byl daleko na venkově, na samotě, kde nebylo široko daleko jiné stavení, a ony už po dva roky nevyrůstily nos z Londýna, ani na jednodenní výlet k moři. Bílý dům jim proto připadal jako pohádkový palác v ráji.

Londýn je prý pro děti učiněné vězení, zvláště když rodiče nemají mnoho peněz. Jsou tam jistě obchody a divadla, i loutkové divadlo pro děti a všelicos jiného, ale jsou-li rodiče spíš nemajetní, moc vás do divadla neberou a hračky nekupují. Ve městě nejsou věci, s nimiž si můžete hrát, aniž byste je ničili nebo sobě ublížili, jako jsou na venkově stromy, písek, voda a lesy. Všecko v Londýně má špatný tvar – samé přímky a rovné ulice, oproti zvláštním tvarům na venkově. Každý strom je jiný, jak asi víte, a jistě vám už někdo nudně vysvětloval, že ani jedno stéblo trávy se nepodobá druhému. Ale v ulicích, kde tráva neroste, vypadá všecko na jedno brdo. Proto děti ve městě často tolik zlobí. Nevědí, co to s nimi je, a nevědí to ani jejich tátové a mámy, tety, strýcové, bratrance, učitelé a chůvy, ale já to vím. A vy to teď víte také. Děti na venkově někdy také zlobí, ale z docela jiných důvodů.

Robert, Antea, Jana a Cyril už stačili důkladně prozkoumat zahradu a přístavky, než je zavolali, aby se umyli k večeři.

Už věděli, že se jim v bílém domě bude určitě líbit. Zdálo se jim to od prvního okamžiku, ale když zjistili, že zadní strana domu je celá pokrytá bíle kvetoucím jasmínem, vonícím jako lahvička nejvzácnější voňavky, jakou kdo kdy dostal k narozeninám – když uviděli trávník, tak zelený a hladký, úplně jiný než zahnědlá tráva v Camden Townu – když objevili stáj s půdou, v níž zůstalo ještě trochu sena – už si byli skoro jisti. A když Robert našel rozbitou houpačku, z níž hned spadl a udělal si bouli velikou jako vejce, a když si Cyril přiskřípl prst do dvířek kůlny, která asi kdysi sloužila jako králíkárna, bylo to všem úplně jasné.

Nejlepší na tom bylo, že tu neplatily žádné zákazy, kam se nesmí chodit nebo co se nemá dělat. V Londýně skoro na všem čtete: *Nedotýkat se!* A i když ten zákaz někdy není vidět, stejně víte, že tam je, nebo vám to hezky rychle někdo připomene.

Bílý dům stál na úbočí kopce a za ním začínal les. Po jedné jeho straně byl vápencový lom a po druhé pískovna. Dole na úpatí byla rovná pláň s podivnými bílými budovami, kde lidé pálili vápno, a s velkým červeným pivovarem a dalšími domy. Když slunce zapadalo, velké komíny zahalovaly kouřem celé údolí, které bylo jakoby plné zlaté mlhy, a vápenné pece a sušárny se mihotaly a blýskaly jako kouzelné město z Tisíce a jedné noci.

Když jsem vám teď řekla, jak to tam vypadalo, zdá se mi, že bych měla pokračovat a vyprávět vám zajímavý příběh o těch nejobyčejnějších věcech, které tam děti dělaly. Dělaly totéž co vy, a tak byste tomu jistě věřily. A kdybych řekla, že ty děti taky někdy zlobily, vaše tety by mohly napsat na okraj: *Svatá pravda!* Nebo *Tak to je!*, což by se vám určitě nelíbilo. Takže budu raději vyprávět o podivuhodných příhodách, které se dětem staly, a pak můžete knížku klidně nechat někde ležet, protože na ni nikdo nebude připisovat: *Svatá pravda!* Dospělí lidé na opravdu podivuhodné věci nevěří, ledaže by se jim to dokázalo. Ale děti uvěří skoro všemu, a to dospělí vědí. Proto vám vyprávějí, že Země je kulatá jako pomeranč, i když vy vidíte docela jasně, že je plochá a hrbo latá. Proto tvrdí, že se Země točí kolem Slunce, zatímco vy

každý den vidíte, že Slunce pěkně ráno vstává a večer jde spát do postele a že Země také ví, co se patří, a leží tiše jako myška. Myslím ale, že tomu všemu o Zemi a Slunci věříte, a tak pro vás nebude těžké uvěřit, že Antea a Cyril a ostatní nebyli na venkově ani týden, a už potkali skřítku. Aspoň mu tak říkali, protože si tak říkal sám, a on to přece musel vědět. Vůbec však nevypadal jako skřítek, jakého jste viděli vy nebo o jakém jste slyšeli nebo četli.

Stalo se to v pískovně. Tatínek musel náhle odjet kvůli nějaké práci a maminka zas musela jet k babičce, která onemocněla. Oba odjeli ve velkém spěchu a dům se najednou zdál hrozně tichý a prázdný a děti se potulovaly z jednoho pokoje do druhého a koukaly na zbytky papírů a provázků po stěhování, které ještě nikdo nestačil uklidit. Nevěděly, co dělat, a tu řekl Cyril:

„Víte co, vezmeme naše lopatky od moře a půjdeme kopat do pískovny. Můžeme si hrát, že jsme u moře.“

„Táta říkal, že to kdysi moře bylo,“ řekla Antea, „prý jsou tam mušle staré tisíce let.“

Tak šli. Ovšemže se už byli podívat na kraj pískovny a dívali se přes okraj dolů, ale raději neslezli, aby jim to tatínek nezakázal, a stejné to bylo s vápencovým lomem. V pískovně se vám nemůže nic stát, když se nepokoušíte slézt přímo dolů, ale když okraj obejdete po cestě, po které jezdí vozy.

Každý si nesl svou lopatku a v nošení Mrně se střídali. Říkali mu tak, protože z nich byl nejmenší. Antei se říkalo Pantera, což se trochu podobalo jejímu jménu.

Pískovna je velikánská a široká, nahoře na okraji roste tráva a suché dlouhé květiny tmavorudé a žluté barvy. Vypadá to jako obrovo umyvadlo. Jsou tu kopečky písku a díry po stranách srázu, kde se kopal písek, a vysoko na úbočí jsou malé otvory, což jsou dveře domečků břehulí říčních.

Děti samozřejmě postavily hrad, ale stavění hradů není taková zábava, když nemůžete očekávat, že přišustí příliv, aby naplnil příkop a smetl padací most a nakonec každého pěkně namočil aspoň do pasu.

Cyril chtěl vykopat jeskyni, kde by se dalo hrát na pašeráky, ale ostatní se báli, že by je to mohlo pohřbít zaživa, takže nakonec se všichni pustili do kopání díry skrz hrad až do Austrálie. Tyhle děti, jak vidíte, věřily, že svět je kulatý a že na druhé straně malí Australané chodí obráceně jako mouchy na stropě, hlavou dolů.

Děti kopaly a kopaly, až jim ruce zrudly a byly horké a celé od písku, a tváře měly úplně zpocené. Mrně se pokusilo ochutnat písek, a když zjistilo, že to není cukr, jak si myslelo, dalo se do takového pláče, až nakonec usnulo stulené do tlusté teplé kuličky uprostřed nedokončeného hradu. Tak měli jeho bratři a sestry čas na opravdu pořádnou práci a díra,

která měla vést až do Austrálie, se prohloubila tak, že Jana, které se říkalo Míca, prosila ostatní, aby s tím přestali.

„Co když se dno díry najednou propadne a vy spadnete mezi malé Australany – to jim písek napadá do očí!“

„Ano,“ řekl Robert, „a oni se na nás budou zlobit, budou na nás házet kamení a neukážou nám klokany a vačice blahovičnický a emu, a nic.“

Cyril a Antea sice věděli, že Austrálie není takhle blízko, ale souhlasili, že přestanou kopat lopatkami a dál budou hrabat jenom rukama. To bylo docela lehké, protože písek na dně jámy byl velmi měkký, jemný a suchý, jako u moře. A byly v něm malé mušličky.

„Představte si, že tady kdysi bylo moře, celé vlnité a třpytivé,“ řekla Jana, „s rybami a mořskými úhoři, s korály a mořskými pannami.“

„A se stožáry lodí a utopeným španělským pokladem. Docela rád bych našel zlatý dublon nebo tak něco,“ přál si Cyril.

„Jak se to moře ztratilo?“ divil se Robert.

„V kbelíku ne, ty chytrý,“ řekl jeho bratr. „Táta říkal, že Země se jednou vespod strašně rozpálila, jako se to stane někdy tobě v posteli, a tak nahrbila ramena a moře sklouzlo jako z nás deka, a její rameno už zůstalo trčet do vzduchu a stala se z něho suchá země. Pojdme se podívat po mušlích, támhleta jeskyňka vypadá, že by v ní mohly být, a něco tam vidím, jak

kousek kotvy ze ztroskotané lodě, a stejně je v té australské díře hrozné vedro.“

Ostatní s ním souhlasili, ale Antea hrabala dál. Ráda vždycky dokončila věc, do které se pustila, a zdálo se jí ostuda nedostat se tou dírou až do Austrálie.

V jeskyni nebylo nic zajímavého, žádné mušle tam nebyly, a z kotvy od lodě se vyklubalo topůrko ze zlomeného krumpáče. Jeskynní parta zrovna došla k názoru, že z toho písku, když není u moře, dostane člověk jenom žízeň. Někdo navrhl, aby si došli domů pro limonádu, když tu Antea najednou vykřikla:

„Cyrile! Pojd' sem honem! Pojd' rychle, je to živé! Uteče to, rychle!“

Všichni pospíchali zpátky.

„To je krysa, ne,“ řekl Robert. „Táta říká, že na takových starých místech jich je hrůza – a tady to musí být pěkně staré, jestli tu před tisíci lety bylo moře.“

„Třeba je to had,“ otřásla se Jana.

„Pojďte se na něj podívat,“ řekl Cyril a skočil do díry. „Já se hadů nebojím. Já je mám rád. Jestli je to had, tak ho ochočím, bude se mnou všude chodit a v noci mi bude spát otočený kolem krku.“

„To teda ne!“ řekl Robert, který s ním spal v ložnici. „Ale jestli je to krysa, tak můžeš.“

„Nebud'te hloupí,“ řekla Antea. „To není krysa, je to mnohem větší. A had to taky není, má to nožičky, vždyť je vidím – a je to chlupaté! Ne – ne lopatkou, něco mu uděláte. Hrabejte rukama!“

„A ono to udělá něco mně! Vypadá to na to,“ a Cyril popadl znovu lopatku.

„Nech to!“ řekla Antea. „Nech tu veverku. Já – nevím, vypadá to hloupě, ale ono to něco řeklo. Fakt to něco povídalo.“

„A co?“

„Nechte mě být, řeklo to.“

Cyril ale míní, že jeho sestře přeskočilo, a spolu s Robertem kopali dál lopatkami, zatímco Antea poposedala rozčilením na okraji jámy. Kopali opatrně a nakonec uviděli všichni, že na dně australské jámy se opravdu něco hýbe.

Tu Antea vykřikla: „Já se nebojím, pusťte mě tam!“ Vrhla se na kolena a začala prudce bušit.

„Nechte mě být,“ řeklo to. A teď to slyšeli všichni a jeden se díval na druhého, jestli to slyšel taky.

„Ale my tě chceme vidět,“ řekl Robert odvázně.

„Já si přeju, abys vylezl ven,“ dodala si odvalu také Antea.

„No dobrá, když je to tvé přání,“ řekl hlas, a písek se začal hýbat a vířit a vyletovat, až se do díry vykulilo něco hnědého a chlupatého a tlustého, písek se z toho jen sypal a ono to sedělo, zívalo a mnulo si ručkama oči.

„Nějak jsem si zdříml,“ řeklo to a protáhlo se.

Děti stály v kruhu kolem díry a hleděly na stvoření, které vykopaly. Však také stálo za pohled. Mělo oči na stopkách jako hlemýžď a umělo je zatahovat a vytahovat jako teleskopy. Uši to mělo jako netopýr a kulaté pavoučí tělíčko bylo pokryté jemnou hustou kožišinkou. Nožičky a ručičky byly také huňaté a opičí.

„Co to je, proboha?“ ptala se Jana. „Vezmeme to domů?“

Stvoření na ni obrátilo oči na stopkách a zeptalo se: „Mluví vždycky takhle hloupě, nebo je to tím nesmyslem, co má na hlavě?“

A podívalo se to pohrdavě na její klobouček. „Ona to tak nemyslela,“ řekla Antea mírně. „Nikdo z nás, víš. Neboj se nás, my ti nic neuděláme.“

„Mně něco udělat! Já že se vás bojím! To jsem teda ještě neviděl! Ty zřejmě nevíš, s kým mluvíš!“ A srst se mu ježila jako kočce, když se chystá k boji.

„No, kdybychom to věděli,“ pokračovala Antea pořád ještě klidně, „tak bychom s tebou mluvili tak, aby tě to nerozčilovalo. Zatím jsme se ti s ničím nezavděčili. Kdo vlastně jsi? A nezlob se zase! My to opravdu nevíme.“

„Vy to nevíte?“ řekl tvor. „No, možná že se svět trochu změnil, ale – teda vážně – chcete říct, že nepoznáte Psamiada?“

„Psamiada? To bys mohl mluvit řecky.“

„Však to taky je řecky,“ řekl tvor ostře. „No tak po vašem je to *písečný skřítek*. To nepoznáte písečného skřítku?“

Vypadal přitom tak uraženě, že Jana rychle odpověděla: „Teď to vidím docela jasně. Stačí jen se na tebe podívat pořádně.“

„No tak jste mě viděli a je to,“ řeklo stvoření zlostně a začalo se znovu uvelebovat v písku ke spaní.

„Ne, neodcházej! Řekni nám ještě něco!“ křičel Robert. „Já jsem nevěděl, že jsi písečný skřítek, ale hned mi bylo jasné, že jsi ten nejúžasnější tvor, jakého jsem kdy viděl!“

Písečného skřítku to zřejmě trochu obměkčilo.

„O pár slov mi nejde, jen když budeš trochu slušný. Ale nějaké zdvořilé řeči s tebou nepovedu. Když se mě slušně zeptáš, možná že ti odpovím, a možná že ne. Tak se teda ptej.“

Ovšemže nikoho v tu ráno nic nenapadlo, ale nakonec na to přišel Robert. „Jak dlouho tady žiješ?“

„Hrozně dlouho – několik tisíc let,“ odpověděl skřítek.

„Řekni nám o tom aspoň něco, prosím tě.“

„Vždyť je to všechno v knihách.“

„O tobě ne!“ odporovala Jana. „Řekni nám o sobě všechno, vážně.“

Písečný skřítek si uhladil krysí vousky a usmál se.

„Pověď, prosím!“ křičely děti všechny najednou.

Je to kupodivu, jak rychle si zvyknete i na ty nejpodivnější věci. Před pěti minutami děti neměly ani ponětí, stejně jako vy, že existuje něco jako písečný skřítek, a teď se s ním bavily, jako by ho znaly celý život.

Zatáhl oči a řekl: „To slunce ale pálí – jako tenkrát, za starých časů. Kde teď lovíte megateria?“

„Cože?“ řekly děti nezdvořile, tak byly překvapené.

„A máte dost pterodaktylů?“ pokračoval skřítek.

Děti nevěděly, co na to říci.

„No tak co máte k snídani, a kdo vám to dává?“ ptal se skřítek netrpělivě.

„Vejce a slaninu, a chleba s mlíkem, ovesnou kaši a tak. Dává nám to maminka. A co jsou to ty mega – janévímjak a ptero – jaksetojmenuje? A kdo je má k obědu?“

„Ale, za mých časů měl pterodaktyla ke snídani skoro každý! Pterodaktylové byli něco mezi krokodýlem a ptákem – myslím, že byli velmi dobří na grilu. Víte, bylo to takhle: písečných skřítků tehdy byly spousty, a tak jste si časně zrána nějakého chytili a on vám pak splnil, co jste si přáli. Lidé tedy posílali ráno před snídání chlapce na pobřeží, aby si něco přáli, a nejstaršímu synovi řekli, aby si přál megaterium naporcované k vaření. Bylo velké jako slon, takže na něm bylo hodně masa. A když chtěli rybu, tak si přáli ichtyosaura – ten byl dlouhý sedm až čtrnáct metrů,

taky dost vydal. Drůbež, to byl pleziosaurus, ani ten nebyl špatný. Ostatní děti si pak mohly přát něco jiného. Ale když se pořádala večeře, skoro vždycky chtěli megaterium, a taky ichtyosaura, protože jeho ploutve byly pochoutka a z ocasu se dělala polévka.“

„To jim muselo zbýt strašně moc studeného masa,“ řekla Antea jako dobrá hospodyňka.

„Ale kdepak,“ řekl Psamiades, „to by vůbec nešlo. Při západu slunce se samozřejmě všechny zbytky změnily

v kámen. Kamenné kosti megaterií a jiných zvířat se prý najdou ještě teď.“

„Kdo ti to řekl?“ zeptal se Cyril, ale písečný skřítek se zamračil a začal rychle hrabat chlupatýma ručičkami.

„Ach, neodcházej!“ křičeli všichni, „ještě nám povídej o tom světě, kde měli megateria k večeři! Vypadalo to tenkrát jako dnes?“

Skřítek přestal hrabat. „Ani trochu – tam, co jsem žil, byl samý písek, a na stromech rostlo uhlí, a barvínek měl květy velké jako tác – ještě je můžete vidět, také zkameněly. My píseční skřítkové jsme žili na pobřeží a děti za námi chodily se svými pazourkovými lopatkami a kamennými kbelíčky a stavěly nám hrady, abychom měli kde bydlet. Už je to tisíce let, ale děti prý stavějí pískové hrady ještě teď. Těžko se odvyká, když se něco naučíte.“

„Ale proč jste přestali bydlet v hradech?“ zeptal se Robert.

„To je smutné povídání,“ zachmuřil se Psamiades. „To bylo z těch jejich příkopů, co stavěli kolem hradů, a hnusné zpěněné moře vždycky přišlo, a samozřejmě, jak jen se písečný skřítek namočil, hned nastydl a většinou umřel. A tak jich bylo pořád míň a míň, a jak jen někdo našel písečného skřítku, hned si přál megaterium a nácpal se k prasknutí, protože mohlo trvat týdny, než zas na nějakého narazí.“

„A ty ses taky namočil?“ vyptával se Robert.

Písečný skřítek se otrásl. „Jenom jednou jsem si namočil konec dvanáctého chlupu na horním levém kníru – když je vlhko, tak to cítím ještě dnes. Stalo se mi to jen jednou, ale mně to úplně stačilo. Jen mi slunce vysušilo můj ubohý knír, hned jsem odešel na konec pláže, vykopal jsem si dům hluboko v teplém suchém písku, a tam jsem potom už zůstal napořád. Moře se později odstěhovalo. A nic víc vám už nepovím.“

„Jenom jednu věc, prosím tě. Můžeš pořád ještě plnit přání?“

„To se ví, copak jsem vám jedno nesplnil před pár minutami? Řekli jste, abych vylezl, a já to udělal.“

„Ach prosím, nemohli bychom si přát ještě jednou?“

„Tak ano, ale rychle. Mám vás už dost.“

Možná že jste už o tom často přemýšleli, co byste chtěli, kdybyste si mohli vybrat tři přání. Mysleli jste si třeba, že byste byli chytřejší než ten rybář v pohádce o zlaté rybce. Vymysleli byste si jistě hned bez váhání tři užitečná přání. Tyhle děti o tom kolikrát mluvily, ale teď, když se naskytla příležitost, tak je vůbec nic nenapadlo.

„Rychle,“ řekl písečný skřítek mrzutě. Nikdo ale nic nevěděl, jen Antea si vzpomněla na tajné přání, které vymyslely s Janou a nikdy o něm neřekly chlapcům. Věděla, že by o to hoši nestáli – ale nakonec, bylo to lepší než nic.